

Practicile internaționale arată că dispozitivele electronice au un impact major asupra dezvoltării copiilor, cu toate acestea ele sunt pe larg utilizate. Un rol esențial revine aici cunoștințelor, atitudinilor și practicilor părinților – pentru că ei au rolul de bază în educarea copiilor.

Scopul. Identificarea opiniei specialiștilor, precum și aprecierea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor părinților referitor la utilizarea dispozitivelor electronice de către copiii preșcolari – în scopul elaborării recomandărilor privind măsurile care ar contribui la prevenirea efectelor negative cauzate de utilizarea incorectă/excesivă a acestora.

Materiale și metode. S-a realizat un studiu mixt: calitativ-cantitativ. Au fost organizate 4 ședințe de focus-grup cu 25 de educatori și medici, precum și un interviu în profunzime cu reprezentantul Ministerului Educației și Cercetării. Datele studiului calitativ au servit la formularea a 9 concluzii, o parte din care au servit drept ipoteze de lucru pentru studiu cantitativ, realizat prin chestionarea a 422 de părinți de preșcolari. *Metodele studiului* – sociologică, epidemiologică, istorică, statistică, matematică, comparativă, grafică.

Rezultate obținute. Dintre participanții la studiul cantitativ: majoritatea (87%) au fost de genul feminin, iar raportul privind mediul de reședință a fost aproximativ egal (49% din mediul rural și 51% din mediul urban). Cercetarea a relevat că, în rândul copiilor preșcolari, 90% folosesc dispozitivele electronice, 49% dețin un dispozitiv propriu, 92% dintre părinți consideră că utilizarea dispozitivelor pot cauza probleme de sănătate copiilor, pe când doar 29% dintre copii respectă recomandările privind durata de utilizare a dispozitivelor. Peste 20% dintre părinți consideră dispozitivele importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. În mediu, 8% dintre preșcolarii care utilizează dispozitive – le utilizează mai mult de 3 ore în zi. Activitățile cele mai populare realizate de copii cu ajutorul gadgeturilor sunt vizionarea filmelor, desenelor animate și videourilor.

Concluzii. Nivelul de cunoștințe al părinților privind utilizarea gadgeturilor de către preșcolari este unul scăzut, ceea ce determină o atitudine favorabilă a părinților în raport cu utilizarea dispozitivelor de către copii, care duce la utilizarea excesivă a acestora în rândul preșcolarilor, fără a se ține cont de recomandările specialiștilor.

Cuvinte cheie. Preșcolari, gadgeturi, dispozitive electronice, părinți, cunoștințe, atitudini, practici, sănătate.

CUNOȘTINȚE, ATITUDINI, PRACTICI PRIVIND EZITAREA PĂRINȚILOR LA VACCINAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ ANTEPREȘCOLARĂ

Tatiana PAHOMI

Valentin MÎȚA

Scopul. Studiul și-a propus evaluarea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor privind fenomenul ezitării vaccinale a părinților copiilor de vârstă antepreșcolară, pentru elaborarea recomandărilor în vederea creșterii ratei de acoperire vaccinală la copii.

Obiective. Analiza practicilor naționale și internaționale privind ezitarea părinților la vaccinarea copiilor de vârstă antepreșcolară; determinarea cunoștințelor și atitudinilor părinților privind ezitarea la vaccinarea copiilor de vârstă antepreșcolară; evaluarea practicilor medicilor de

familie în abordarea părinților ezitanți la vaccinarea copiilor de vârstă antepreșcolară; elaborarea recomandărilor în vederea creșterii ratei de acoperire vaccinală în rândul copiilor.

Materiale și metode. Tipul de studiu: descriptiv cu elemente analitice, mixt calitativ-cantitativ, efectuat prin chestionarea a 416 părinți cu vârsta > 18 ani, realizat în perioada decembrie 2021 - februarie 2022. Chestionarul în format PDF a fost repartizat în instituțiile medicale și distribuit online în *Google forms* pe platforma de socializare Facebook. *Metodele studiului* – istorică, sociologică, statistică, grafică.

Rezultate obținute. Măsurarea determinanților psihosociali ai ezitării la vaccinare, la părinții copiilor de vârstă antepreșcolară a fost efectuată prin validarea și aplicarea în teren a scalei 5C. Peste 60% din respondenți au manifestat încredere în siguranța și eficacitatea vaccinurilor și că vaccinarea este cea mai eficientă metodă de protecție împotriva bolilor, iar jumătate afirmă că autoritățile publice iau cele mai argumentate decizii privitor la vaccinare. Încrederea este mai accentuată în rândul părinților cu vârsta > 40 ani, cu studii postuniversitare și cu venitul mediu lunar > 15000 de lei. Circa 27,6% din părinții intervievați au o percepție inadecvată pentru riscurile bolilor prevenibile prin vaccinare. Acest determinant (*percepția joasă a riscului*) a fost obținut la persoanele din zona rurală, care posedau studii medii, cu unul sau doi copii, cu venitul mediu lunar < 2500 de lei. Bariera psihologică și/sau structurală în luarea deciziei pro vaccinare și transformarea intenției într-un comportament efectiv a constituit-o stresul, reprezentând o problemă de intensitate majoră pentru 96% din părinții intervievați, fiind mai exprimate în rândul părinților din mediul urban în 63%, comparativ cu 39% din mediul rural. Niveluri elevate s-au determinat pentru necesitatea părinților de a înțelege bine beneficiile și riscurile vaccinării înainte de a lua decizia cu privire la vaccinare și a utilității practice a vaccinărilor propuse atât la nivel individual, cât și pentru copii. Antecedentul a fost prezent la 1/7 din părinți cu unul sau doi copii și cu venitul mediu lunar >10000 lei.

Circa o treime din respondenți au manifestat dubii precum că vaccinarea este o acțiune colectivă de prevenire a răspândirii bolii, iar o jumătate au admis posibilitatea nevaccinării copilului, atunci când toți împrejur sunt vaccinați. Nivelul redus al responsabilității colective a fost determinat la părinții cu un copil, de către cei ce posedă studii medii și cu venitul lunar < 2500 lei.

Concluzii. Nivelurile înalte de calcul ne indică prezența problemelor de obținere a informațiilor veridice, în special comunicarea medic-părinte. Constrângerile care au influențat comportamentul părinților în imunizarea copilului fiind determinate de stresul cotidian.

Cuvinte cheie. Cunoștințe, atitudinile părinților la vaccinare, imunizare, vaccin, ezitarea la vaccinare, absorbția vaccinului, programe de vaccinare.

ACCESIBILITATEA SERVICIILOR DE DIAGNOSTIC ÎN MEDICINA NUCLEARĂ

Olga RUSANOVSCI
Maria CUMPĂNĂ

Principiile fundamentale ale imagisticii în medicina nucleară (MN) este caracterizată sau asociată cu utilizarea surselor radioactive deschise care se administrează sub formă de radiofarmaceutic (preparat radiofarmaceutic - PRF). În comparație cu radiologia convențională,